

IV. ИНВЕСТИЦИЯЛАР ҲӘМ ҚУРЫЛЫС

2019 жыл январь-июнда республиканың тийкарғы капиталын көбейтиріуге 4765,9 млрд. сўм көлеминде инвестициялар киритилип, өткен жылға салыстырғанда өсим пәти 187,6процентти қурады, соннан сырт ел инвестициялары 1984,3 млрд. сўмды қурады.

Қаржыландырыў дереклери бойынша тийкарғы капиталға киритилген инвестициялардың қурамы

	млрд.сўм	өсим пәти, %	жәмиге салыстырған да,% те
Тийкарғы капиталға киритилген инвестициялар	4765,9	187,6	100,0
<i>соннан:</i>			
Орайласқан инвестициялар:	1690,6	6,0 е.	35,5
Бюджет қаржылары	587,1	9,0 е.	12,3
Суў тәмийнаты системаларын раўажландырыў фонды	33,9	13,5 е.	0,7
Тиклениўхәмраўажланыў фонды қаржылары	220,0	126,9	4,6
Дене тәрбиясы хәм спортты раўажландырыў фонды қаржылары	14,7	-	0,3
Хүкимет кепиллиги тийкарындағы шет ел кредитлери	834,9	19,8 е.	17,6

	<i>млрд.сұм</i>	<i>өсім пәти, %</i>	<i>жәмиге салыстырған да,% те</i>
--	-----------------	-------------------------	---

Орайласпаған инвестициялар:

кәrxаналардыңөзқаржылары	3075,3	147,1	64,5
халықтыңқаржылары	985,4	111,2	20,7
туұрыдан-туұры сырт ел инвестиция хәм кредитлери	650,9	192,0	13,6
коммерциялық банк кредитлери хәм басқа қарыз дереклери	1149,4	3,0 е.	24,1

2019 жыл январь-июнға тийқарғы капиталға киритилген инвестициялардың технологиялық қурамы

	<i>жәми</i>	<i>мәмлекетлик</i>	<i>мәмлекет- лик емес</i>
Жәми, млрд. сұм	4765,9	904,9	3861,0
соннан: улыұма көлемге салыстырғанда пайызда			
қурылыс-монтаж жұмыслары	2337,8	832,7	1505,1
машина, үскенелер, транспорт қураллары ислеп шығарыұ хәм хожалық буйымлары	2335,9	47,9	2288,0
басқа қәрежетлер	92,2	24,3	67,9

Тийқарғы капиталға киритилген инвестициялардың технологиялық қурамының дүзилиси 2018 жылдың январь-июнь айларына салыстырғанда қурылыс-монтаж жұмысларының үлеси 7,0процентли пунктке кемейген, машина, үскенелер, транспорт қураллары, ислеп шығарыұ хәм хожалық буйымлары бақасының үлеси 20,3процентли пунктке асқан хәм басқа қәрежетлердің үлеси 13,8 процентли пунктке кемейген.

2019 жыл январь-июнь айларында орайластырылған қаржыландырыу дереклерине 1690,6 млрд. сўм инвестиция қаржылары киритилип, бул көрсеткиш жәми инвестициялардың 35,5% қурады, бул өткен жылдың январь-июнь айларына салыстырғанда (596,8 млрд. сўм) дерлик 5,9 есе көп. Есабат дәуиринде орайластырылмаған қаржы дереклери есабынан 3075,3 млрд. сўм инвестициялар өзлестирилди (жәмине салыстырғанда үлеси 64,5 %) хәм өткен жылдың усы дәуирине салыстырғанда 35,5 пайызға кемейди.

Кәрханалар хәм шөлкемлердің өз қаржылары есабынан 985,4 млрд. сўм тийқарғы капиталға инвестициялар киритилди яки жәми инвестициялардың 20,7% өзлестирилди. Халықтың қаржылары есабынан 650,9 млрд. сўм инвестициялар өзлестирилип, жәми инвестициялар көлеминиң 13,6% қурады.

Есабат дәуиринде Өзбекстан Республикасы Хўкимети кепиллиги менен 849,9 млрд. сўмлық шет ел кредитлери ажыратылды, бул 2018 жылдың тийисли дәуирине салыстырғанда 19,8 есе көп ямаса жәми инвестициялардың 17,6% қурайды.

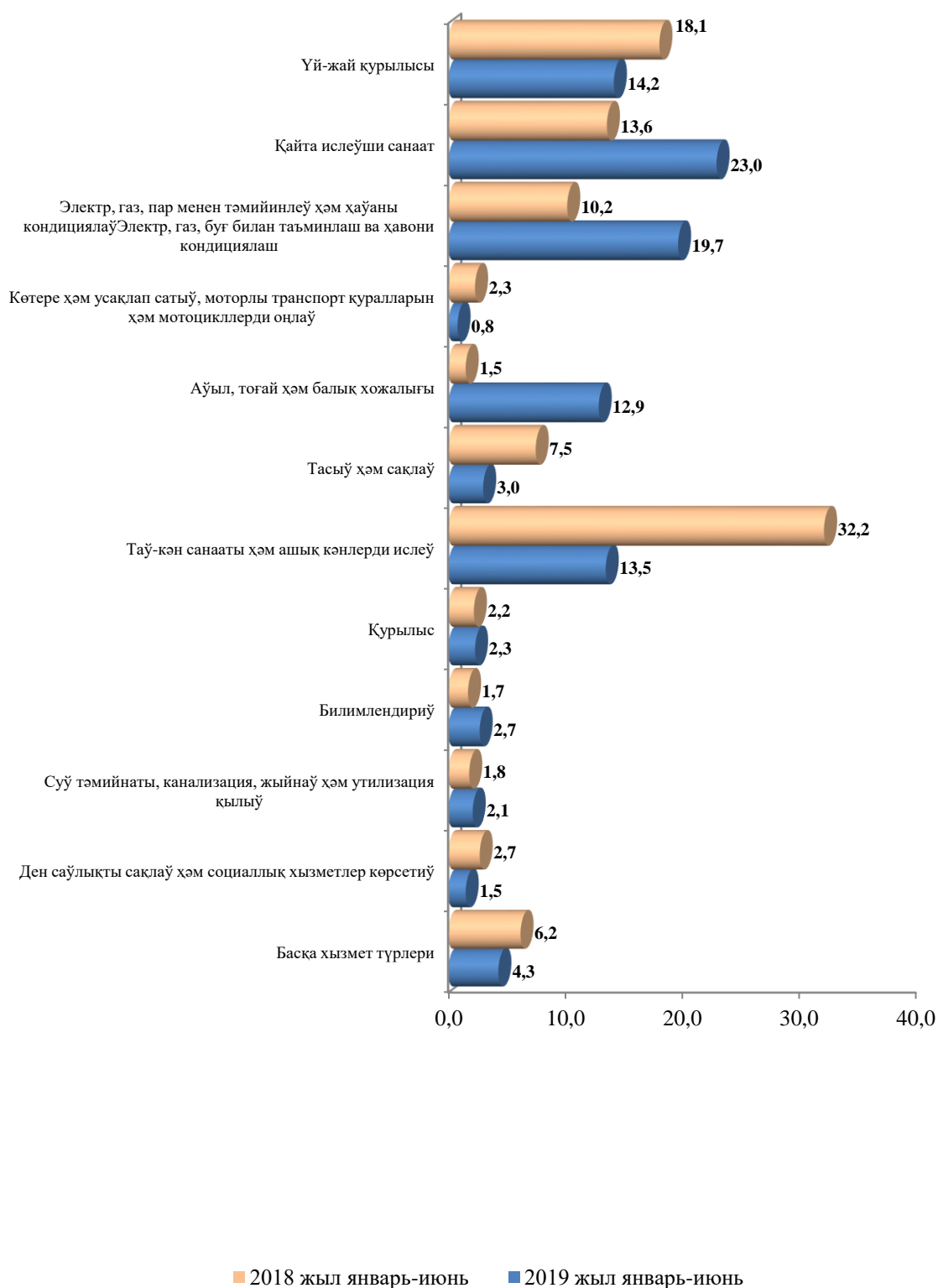
Соның менен бирге, банк кредитлери хәм басқа қарыз қаржылары есабынан 289,2 млрд. сўм қаржылар киритилди (тийқарғы капиталға киритилген инвестициялардың улыўма көлеминиң 6,1 %), бул өткен жылға салыстырғанда 41,5 процентли пунктке кемейди, туўрыдан-туўры хәм басқа шет ел инвестициялары хәм кредитлер есабынан 1149,4 млрд. сўм (улыўма көлемниң 24,1 %) өткен жылдың усы дәуирине салыстырғанда 3,0 есеге асқан, Тиклениў хәм раўажландырыу фонды есабынан 220,0 млрд. сўм (4,6 %), Суў тәмийнаты системаларын раўажландырыу қоры есабынан 33,9 млрд. сўм (0,7 %) хәм Дене тәрбиясы хәм спортты раўажландырыу қоры есабынан 14,7 млрд. сўм ямаса тийқарғы капиталға киритилген инвестициялардың 0,3% муғдарында инвестициялар киритилди.

Экономикалық хызмет түрлери бойынша тийқарғы капиталға киритилген инвестиция хәм кредитлер

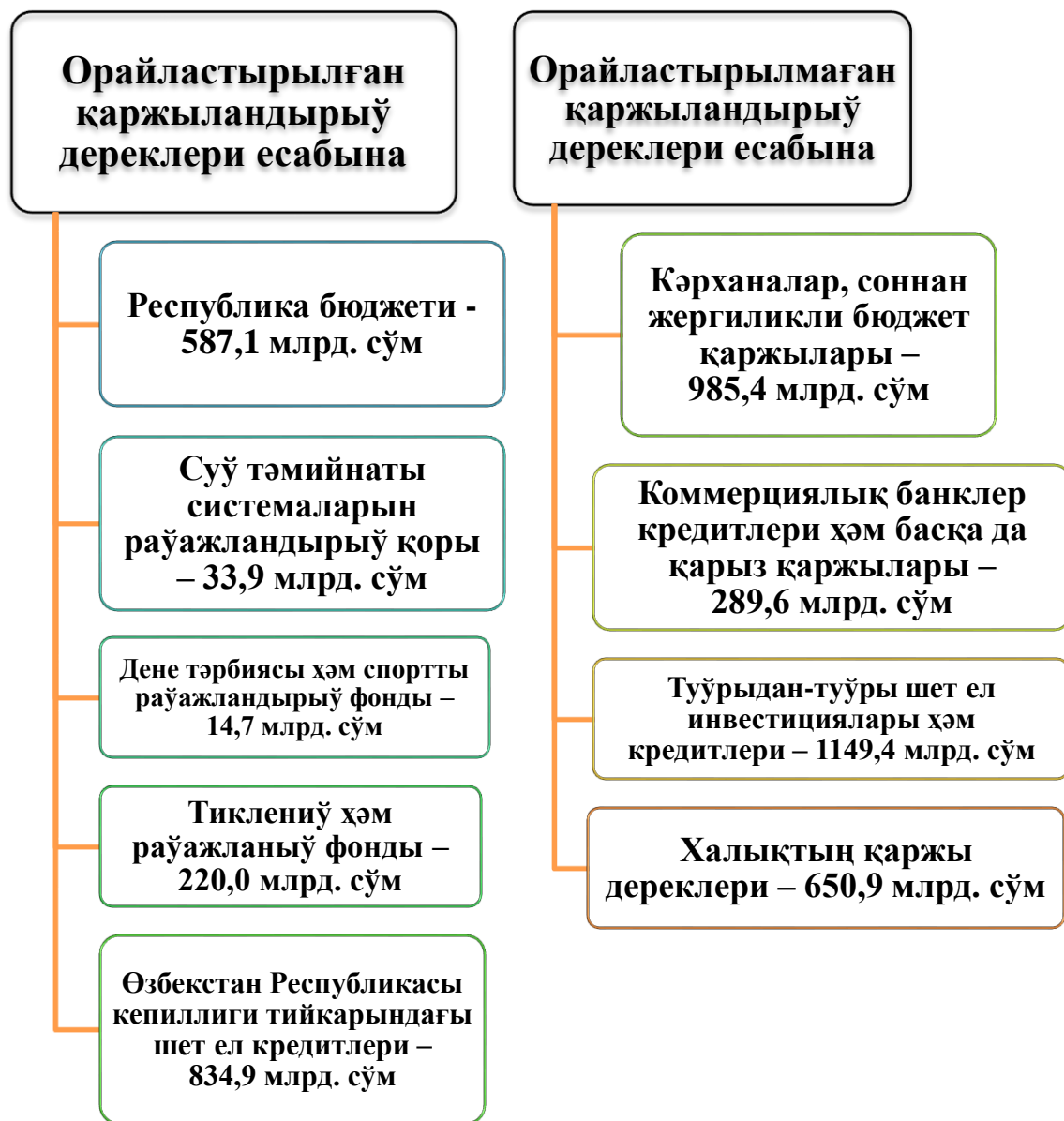
Есабат дәуиринде тийқарғы капиталға киритилген инвестициялардың тийқарғы бөлеги, яғный 435,6 млрд. сўм электр, газ, пар менен тәмийинлеў хәм ҳаўаны кондициялаў хызмет түрине, 222,9 млрд. сўм аўыл, тоғай хәм балық хожалығына, 133,8 млрд. сўм таў-кән санааты хәм ашық кәнлерди ислеў хәмде 222,9 млрд. сўм үй-жай қурылысына туўры келди.

2019 жыл январь-июнь айларында тийқарғы капиталға киритилген инвестициялардың 32,8 % (өткен жылдың усы дәуирине 5,8 %) электр, газ, пар менен тәмийинлеў хәм ҳаўаны кондициялаў хызмет түрине, 10,1 % (37,2 %) таў-кән санааты хәм ашық кәнлерди ислеў хызмет түрине, 16,8 % (29,8 %) үй-жай қурылысына, 4,9 % (6,5 %) тасыў хәм сақлаўға, 16,8 % (2,3 %) аўыл, тоғай хәм балық хожалығына, 1,3 % (4,3 %) көтере хәм усақлап сатыў, моторлы транспорт кураллары хәм мотоцикллерди оңлаў хызмет түрине хәм 2,6 % (2,9 %) қурылыс экономикалық хызмет түрине туўры келди.

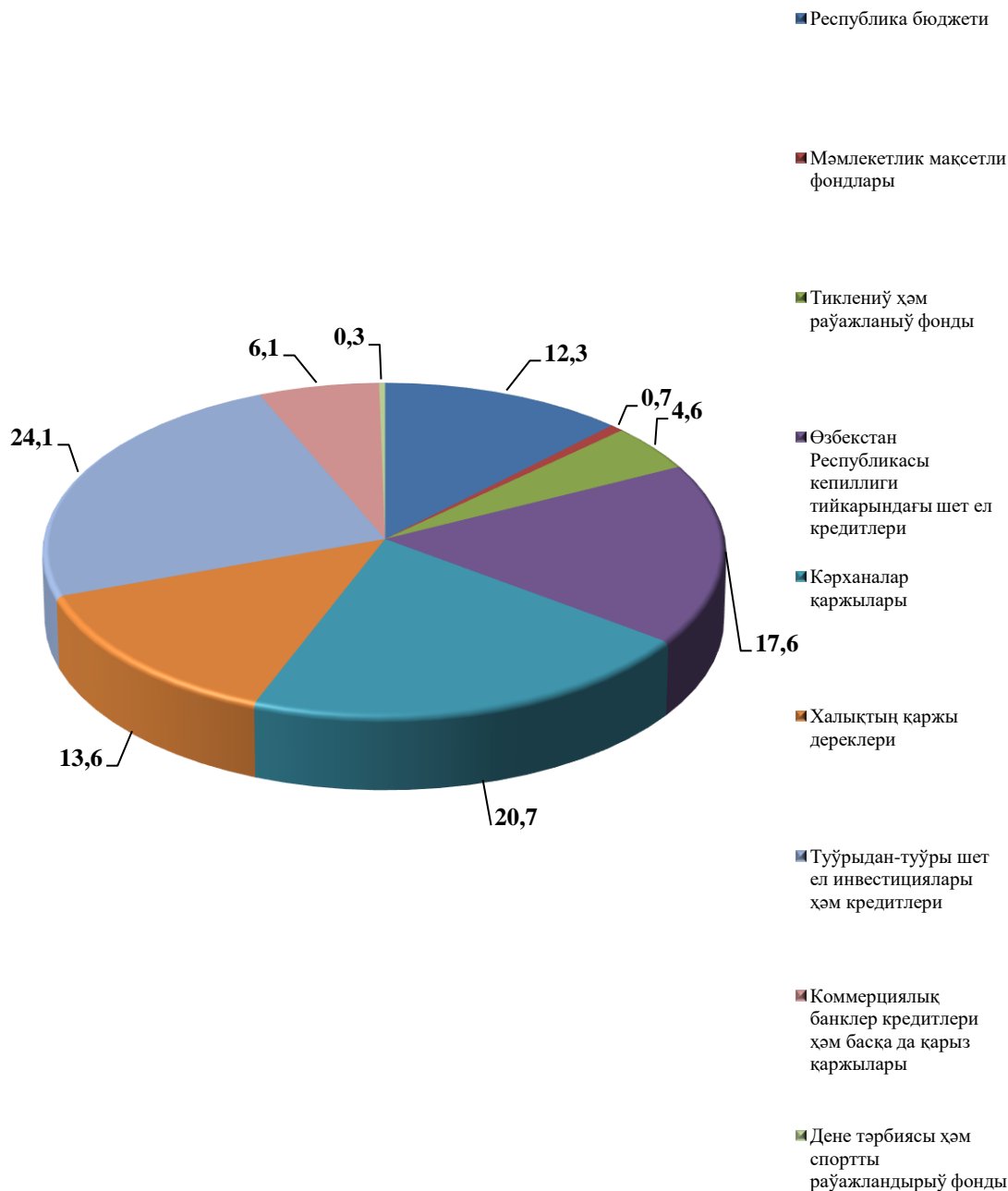
**Экономикалық хызмет түрлери бойынша тийкарғы капиталға киритилген
инвестиция хэм кредитлер**
(улыўма көлемге салыстырғанда % есабында)

2019 жыл январь-июнь айларында тийкарғы капиталға киритилген инвестициялардың қаржыландырыў дереклери бойынша қурамы

Қаржыландырыу дереклери бойынша тийкарғы капиталға киритилген инвестициялар, жәмине салыстырғанда % есабында

**2019 жыл январь-июнь айларында қаржыландырыў дереклер бойынша
тийкарғы капиталға киритилген инвестициялар**

	<i>Киритилген инвестициялар, млрд. сўм</i>	<i>Өткен жылға салыстырғанд а өсим пәти, %</i>	<i>Улыўма көлемдеги үлеси, %</i>
Барлық қаржыландырыў дереклери есабынан	4765,9	187,6	100,0
Республика бюджети	587,1	9,0 е.	12,3
Суў тәмийнаты системаларын раўажландырыў фонды	33,9	13,5 е.	0,7
Дене тәрбия хәм спортты раўажландырыў қоры	14,7	-	0,3
Тиклениў хәм тараққиёт қоры	220,0	126,9	4,6
Өзбекстан Республикасы тәрәпинен кепилленген шет ел кредитлери	834,9	19,8 е.	17,6
Кәрханалар қаржылары	985,4	111,2	20,7
Коммерциялық банклери кредитлери хәм басқа қарыз қаржылары	289,2	58,5	6,1
Туўрыдан-туўры шет ел инвестиция хәм кредитлери	1149,4	3,0 е.	24,1
Халықтың қаржылары	650,9	192,0	13,6

Қаржыландырыў дереклери бойынша тийкарғы капиталға киритилген инвестициялардың ең жоқары өсим пәтлери Өзбекстан Республикасы кепиллиги менен шет ел кредитлер бойынша 19,8 есеге, сондай-ақ Республика бюджети қаржылары есабынан өзлестирилген инвестициялар көлеми 9,0 есеге өсти. Бул Қарақалпақстан Республикасында Шурбулоқ суў сақлағышының қурылысы, Тақыятас ыссылық электр станциясында ири инвестицион жойбар – ҳәр бири 230-280 МВт қуўатлылыққа ийе болған еки газ-пуў үскенелериниң қурылысы менен байланыслы.

**Январь-июнь айларында тийікарғы капиталға киритілген инвестициялар,
млрд. сўм**

	2018 ж.	2019 ж.	2018 жылға салыстырғанда % есабында	жәми инвестициялардан туўрыдан-туўры шет ел инвестициялары көлеми, мың АҚШ долл.
Қарақалпақстан Республикасы	2091,1	4765,9	187,6	133247,1
Нөкис қ.	504,0	695,2	113,0	20905,0
<i>районлар:</i>				
Әмиўдәрья	64,2	88,7	116,8	924,5
Беруний	189,0	560,4	2,4 е.	50159,0
Қанлыкөл	31,4	72,2	190,5	1229,2
Қараөзек	150,8	194,9	105,1	1668,0
Кегейли	41,8	47,4	100,9	311,0
Қоңырат	368,8	453,9	100,3	27225,3
Мойнақ	177,0	532,6	2,4 е.	2485,9
Нөкис	41,0	157,7	3,3 е.	5788,0
Тақыятас	267,7	992	3,0 е.	642,8
Тахтакөпир	33,8	42,2	109,0	216,0
Төрткүл	43,4	313,6	6,0 е.	1203,0
Хожели	32,5	200,5	5,4 е.	6059,0
Шымбай	36,8	128,5	2,9 е.	10416,8
Шоманай	25,3	37,7	123,3	46,0
Елликқала	83,60	248,4	2,4 е.	3967,6

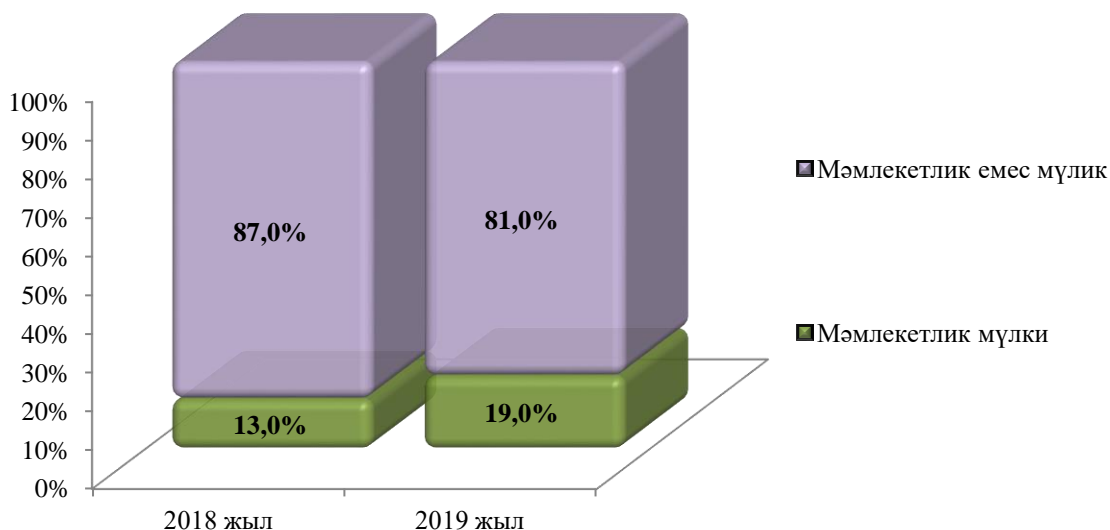

**2019 жыл январь-июнь айларында қаржыландырыу дереклери бойынша
тийкаргы капиталға киритилген инвестициялар, млрд. сўм**

	Тийкаргы капиталға киритилген инвестициялар жәми, млрд. сўм	соннан қаржыландырыу дереклери бойынша:				Хўкимет гереуи астындағы сырт-ел кредитлери
		республика бюджети	кәрханалар қаржылары	халықтың қаржы-лары	шет ел инвестициялар хәм кредитлер	
Қарақалпақстан Республикасы	4765,9	587,1	985,4	650,9	1984,3	-
Нөкис қ.	695,2	178,4	194,6	64,5	177,4	-
<i>районлар:</i>						-
Әмиўдәрья	88,7	10,6	22,4	36,7	8,2	-
Беруний	560,4	12,0	8,2	108,9	420,3	-
Қанлықөл	72,2	14,4	22,4	14,4	10,3	-
Қараөзек	194,9	12,5	100,7	7,5	30,1	-
Кегейли	47,4	11,3	7,7	17,2	2,6	-
Қоңырат	453,9	19,0	127,1	27,1	228,0	-
Мойнақ	532,6	14,1	433,8	29,6	20,8	-
Нөкис	157,7	23,4	5,4	66,4	49,6	-
Тақыятас	992	8,2	11,4	10,2	743,0	-
Тахтакөпир	42,2	7,4	2,5	25,9	0,2	-
Төрткүл	313,6	218,3	10,5	63,7	10,1	-
Хожели	200,5	10,3	11,4	118,1	50,8	-
Шымбай	128,5	14,6	9,1	12,1	87,3	-
Шоманай	37,7	11,4	6,6	7,4	0,4	-
Елликқала	248,4	21,2	11,6	41,2	143,6	-

	Тийкаргы капиталға киритилген инвестициялар жәми, млрд. сұм	соннан қаржыландырыу дереклери бойынша:			
		Суу тәмийнаты системаларын рауажлан дырыу фонды	Дене тәрбиясы хәм спортты рауажлан дырыу фонды	қайта қурыу хәм рауажлан дырыу қоры	коммерциялық банклери кредитлери хәм басқа қарыз қаржылары
Қарақалпақстан Республикасы	4765,9	33,8	14,8	220,0	289,6
Нөкис қ.	695,2	4,6	-	18,5	93,6
<i>районлар:</i>					
Әмиўдәрья	88,7	0,6	-	-	10,2
Беруний	560,4	3,0	-	-	8,0
Қанлыкөл	72,2	4,1	-	-	6,5
Қараөзек	194,9	1,1	-	-	43,0
Кегейли	47,4	2,1	-	-	6,5
Қоңырат	453,9	0,1	-	-	16,0
Мойнақ	532,6	3,5	14,8	-	16,0
Нөкис	157,7	0,3	-	-	12,7
Тақыятас	992	1,5	-	201,5	16,2
Тахтакөпир	42,2	1,5	-	-	3,1
Төрткүл	313,6	1,8	-	-	9,3
Хожели	200,5	3,7	-	-	6,2
Шымбай	128,5	2,5	-	-	2,9
Шоманай	37,7	2,9	-	-	9,0
Елликқала	248,4	0,5	-	-	30,4

Январь-июнь айларында мүлікшилик түрлери бойынша тийкаргы капиталға киритилген инвестициялар, жәміне салыстырғанда % есабында

Мәмлекетлик емес мүлікшилик формасындағы кәрханалар тәрәпинен 3861,0 млрд. сўмлық қурылыс жұмыслары әмелге асырылып, жәми қурылыс жұмыслары көлеміндегі үлесі 81,0% (2018 жыл январь-июнына салыстырғанда өсим пәти 87,0 %) қурады.

Социаллық тараў объектлерин қурыў

2019 жыл январь-июнда улыўма майданы 768,9 мың кв.м. болған 5043 үй жай салынған (2018 жылдың январь-июнына салыстырғанда 2,2есе), соннан аўыллық жерлерде 483,0 мың кв.м., 3111 турақ-жай пайдаланыўға тапсырылды. Ислеп шығарыў болмаған тараўына киритилген инвестициялар көлеминен 676,9 млрд. сўмы ямаса 14,2 % турақ-жай қурылысында өзлестирилди.

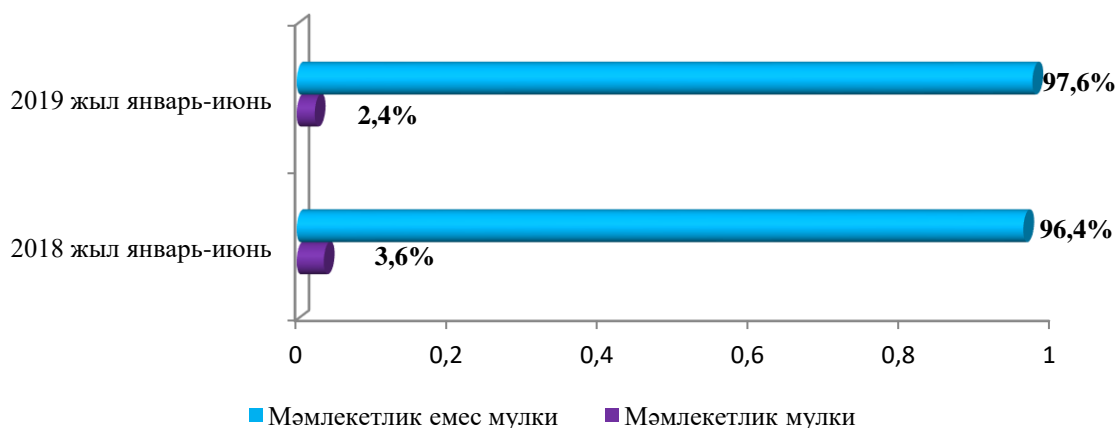
Улыўма билим бериў мектеплери хәм мектепке шекемги билимлендириў мекемелери қурылысында 87,3 млрд. сўм этирапында инвестициялар өзлестирилди, бул ислеп шығарыў болмаған тараўына жөнелтирилген инвестициялардың 7,7% қурады. Есабат дәўиринде 380 орынға мөлшерленген балалар бақшасы иске түсирилди, атап айтқанда Қараөзек районында 160 орынлы жаңадан, Шымбай хәм Хожели районларында жәми 220 орынлы балалар бақшалары қайта оңлаңып, пайдаланыўға тапсырылды.

Ден саўлықты сақлаў объектлери қурылысында 46,9 млрд. сўм муғдарында инвестициялар өзлестирилип, бул ислеп шығарыў болмаған тараўына жөнелтирилген инвестициялардың 4,2% қурады.

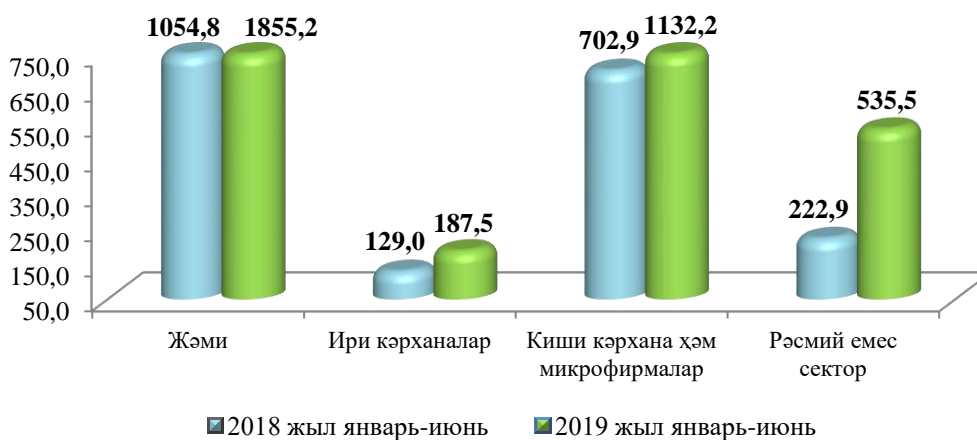
Қурылыс жұмыслары. 2019 жыл январь-июнда 1855,2 млрд. сўм муғдарында қурылыс жұмыслары орынланып, өткен жылдың усы дәўирине салыстырғанда өсим пәти 144,6% қурады.

Қурылыс жұмыстары ұлыұма көлеминің 69,9% имаратларды қурыў бойынша қурылыс жұмыстары, 12,5% пуқаралық қурылысы объектлерин қурыў бойынша қурылыс жұмыстары ҳәм 17,6% қәнийгелестирилген қурылыс жұмыстарына туўры келди. Соннан ұлыұма көлемнен 73,9% жаңа қурылыс, реконструкция ҳәм кеңейтириў ҳәмде техникалық тәрептен қайта инвентарлаўға туўры келеди.

Мүликшилик түрлерин бойынша қурылыс кәрханаларының өз күшлерин менен орынлаған қурылыс жұмыстарының бөлиниўи
(ұлыұма көлемге салыстырғанда % есабында)

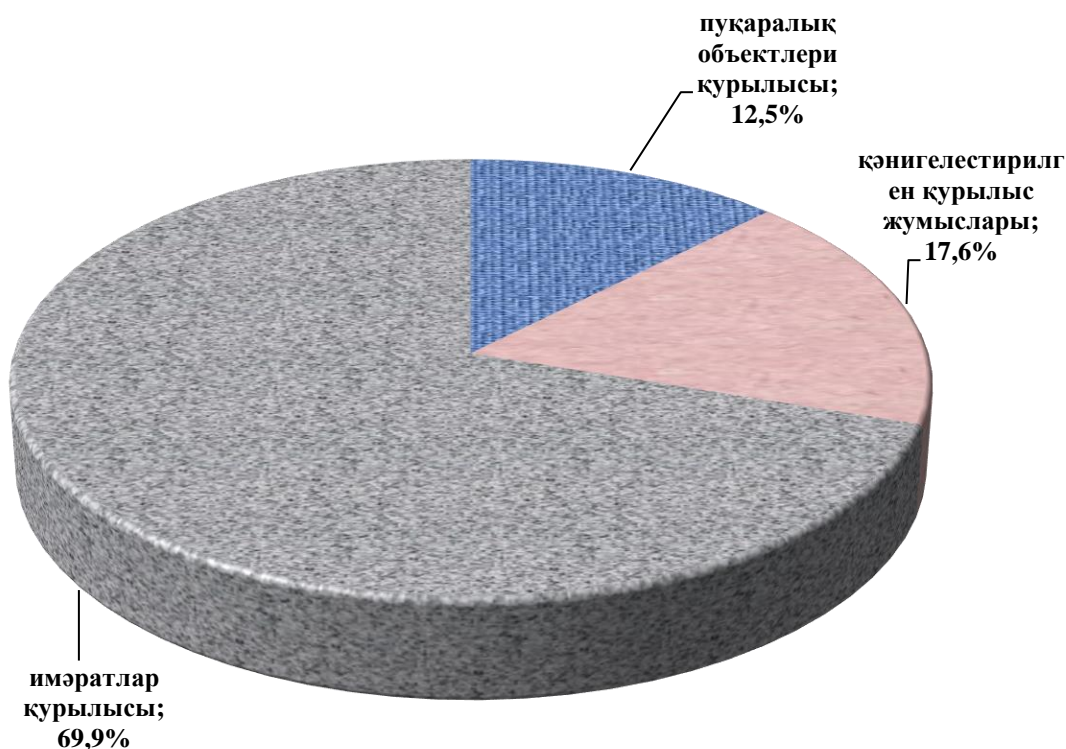

Кәрханалар түрлерин бойынша қурылыс жұмыстары көлемин, млрд.сўм

Жәми қурылыс-пудрат жұмыстары қурамындағы “Имаратлар қурылысы” хызмет түри бойынша 1296,8 млрд. сўмлық жұмыстар орынланды ҳәм өткен жылдың усы дәўирине салыстырғанда 99,7 процентли пунктке өсти. Сондай-ақ, “Пуқаралық объектлерин қурылысы” хызмет түри бойынша 232,0 млрд. сўмлық қурылыс ислери орынланып, өткен жылдың усы дәўирине салыстырғанда 16,4 процентли пунктке асты. “Қәнийгелестирилген қурылыс ислери” хызмет түри бойынша 326,4 млрд. сўмлық қурылыс жұмыстары орынланып, өткен жылға салыстырылған 11,0 процентли пунктке өсти.

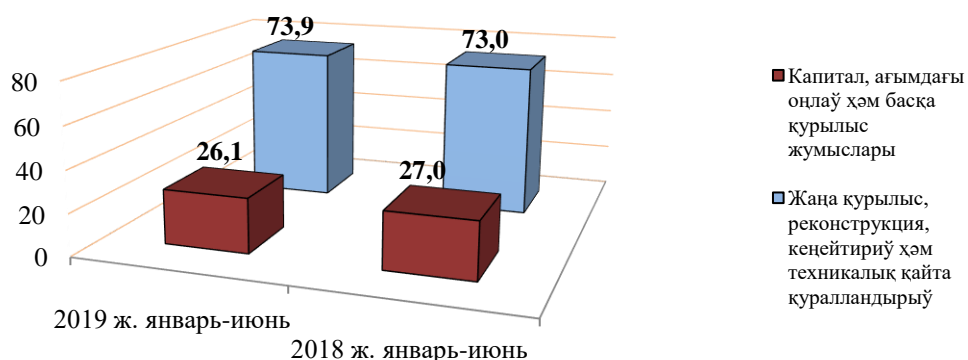
Экономикалық хызмет түрлери бойынша қурылыс жұмыслары көлеми, жәмине салыстырғанжа % есабында

Жәми қурылыс жұмыслары көлеминде жаңа қурылыс, реконструкция қылыў, кеңейттириў ҳәм техник тәрепинен қайта қураландырыў жұмыслары көлеми 1369,3 млрд. сўмды қурады. Капитал, қайта оңлаў ҳәм басқа пудрат жұмыслары көлеми 485,9 млрд. сўмды қурады.

2018 жыл январь-июнь айларына салыстырғанда жаңа қурылыс, реконструкция, кеңейттириў ҳәм техник қайта қураландырыў жұмыслары 3,1 процентли пунктке өсти. Капитал, ағымдағы ҳәм басқа қурылыс жұмыслары көлеми болса 0,9 процентли пунктке асты.

**Қурылыс жұмыстары, түрлері бойынша,
(жәміне салыстырғанда % есабында)**

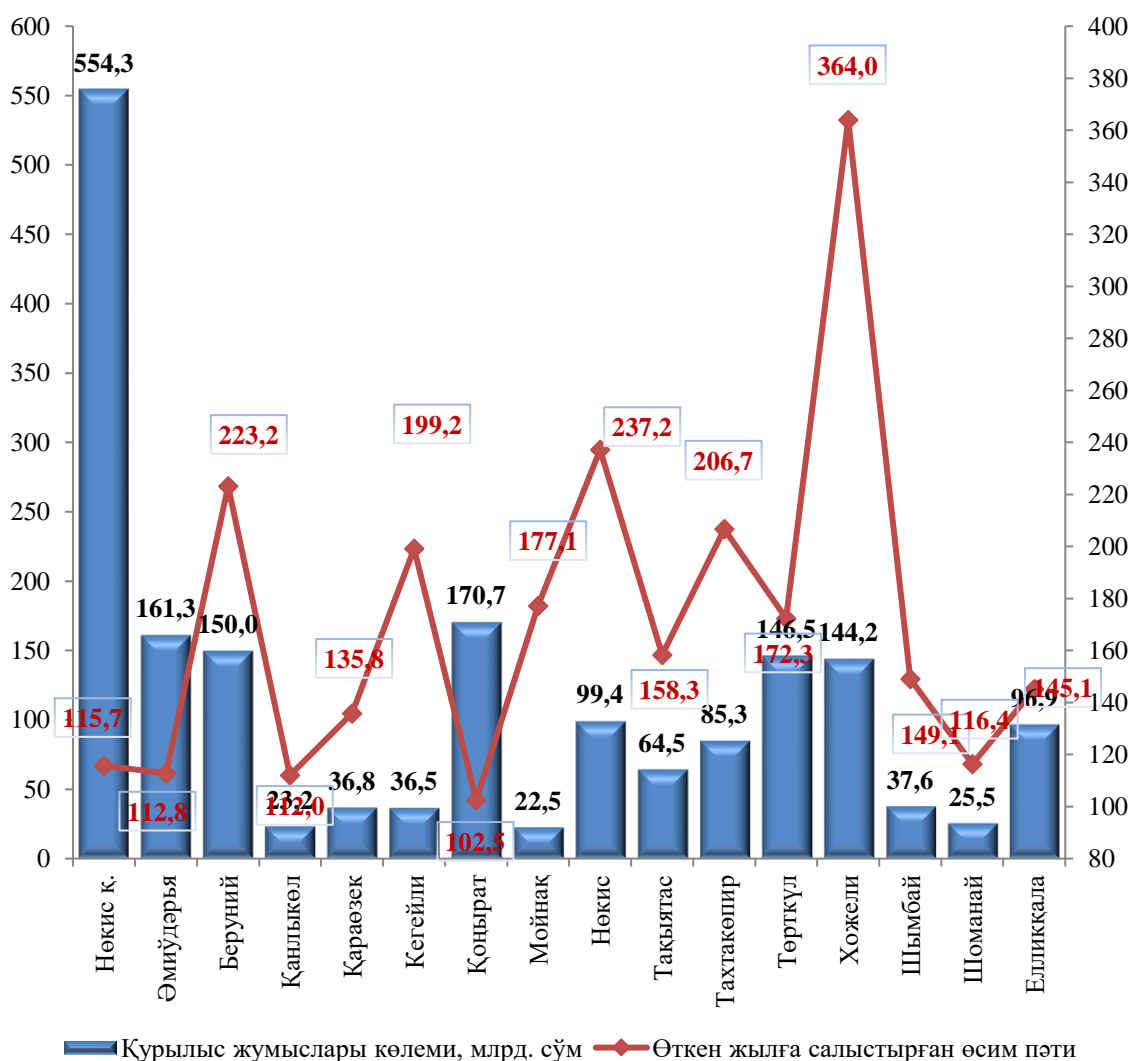
**Январь-июнь айларында қала хәм районлар бойынша
қурылыс жұмыстары көлемі, млрд. сұм**

	2018 жыл	2019 жыл	2018-жылға салыстырғанда, % есабында
Қарақалпақстан Республикасы	1054,8	1855,2	144,6
Нөкис қ.	381,5	554,3	115,7
<i>районлар:</i>			
Әмиўдәрья	115,2	161,3	112,8
Беруний	58,7	150,0	223,2
Қанлықөл	17,5	23,2	112,0
Қараөзек	21,5	36,8	135,8
Кегейли	15,3	36,5	199,0
Қоңырат	132,6	170,7	102,5
Мойнақ	10,9	22,5	177,1
Нөкис	36,1	99,4	237,2
Тақиятас	32,4	64,5	158,3
Тахтакөпир	33,7	85,3	206,7
Төрткүл	70,8	146,5	172,3
Хожели	35,3	144,2	364,0
Шымбай	20,3	37,6	149,1
Шоманай	17,6	25,5	116,4
Елликқала	55,4	96,9	145,1

2019 жыл январь-июнь айларында республика бойынша құрылыс жұмыстары көлемінде Нөкис қаласы (республика бойынша жәми құрылыс жұмыстары көлеміндегі үлесі 29,9 %), Қоңырат (9,2 %) хәм Әмиүдәрья (8,7%) районлары жоқары үлеслерине ийе.

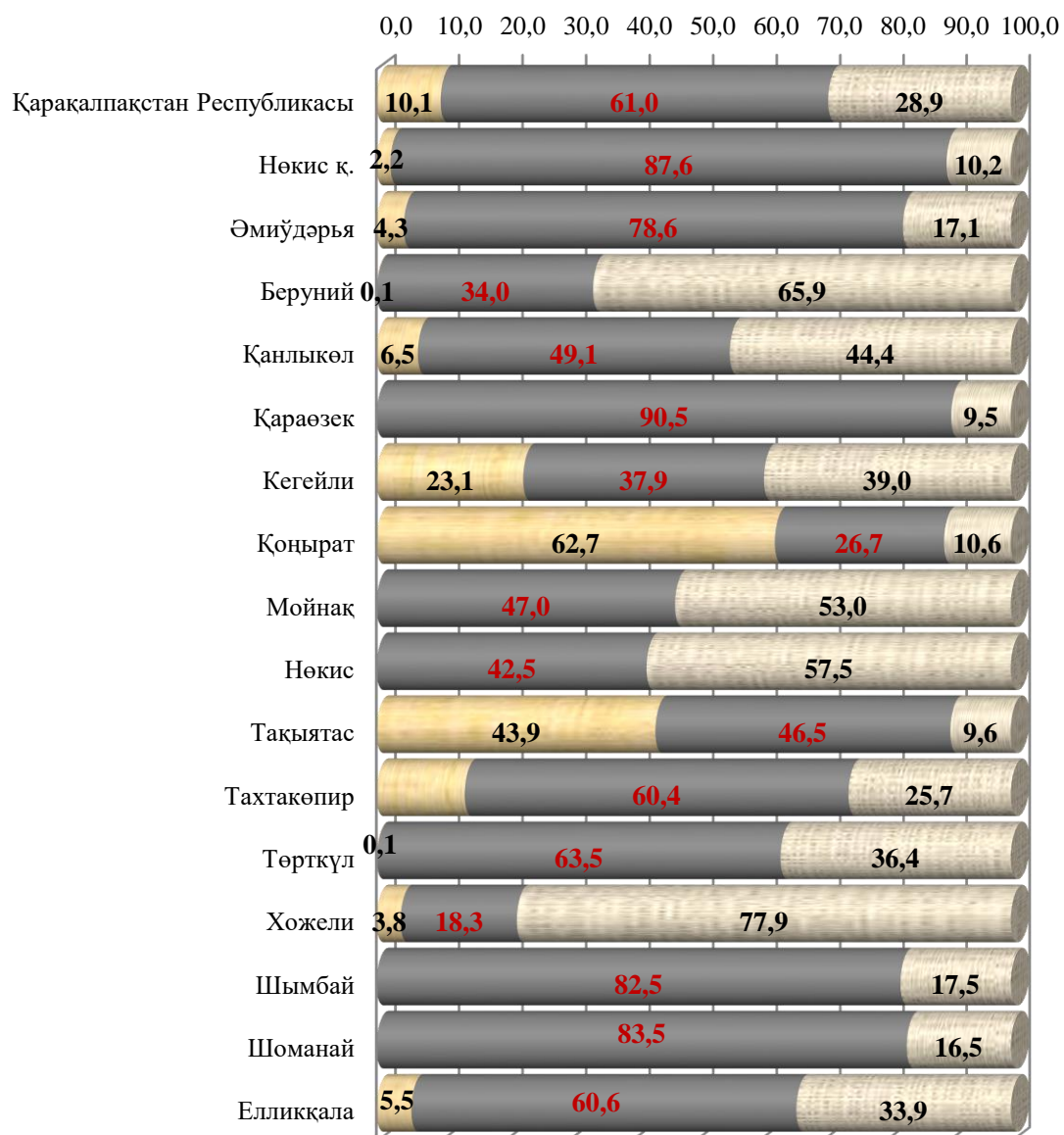
Сондай-ақ, республика көлемінде құрылыс жұмыстары көлемінде ең пәс үлеслери Шоманай (республика бойынша жәми құрылыс жұмыстары көлеміндегі үлесі 1,4 %), Қараөзек (2,0 %), Кегейли (2,0 %) районларына туўры келеди.

2019 жыл январь-июнь айларында құрылыс жұмыстары көлеми хәм өсим пәтлери

Есабат әуиринде орынланған құрылыс жұмыстарының жоқары өсим пәти Мойнақ (өткен жылға салыстырғанда өсим пәти 177,1%), Нөкис (237,2%), Хожели (364,0 %) хәм Кегейли (199,2 %) районларында көрсетилди.

**2019 жыл январь-июнь айларында кәрханалар түрлери бойынша
қурылыс жұмыстары көлемі,
жәміне салыстырғанда % есабында**

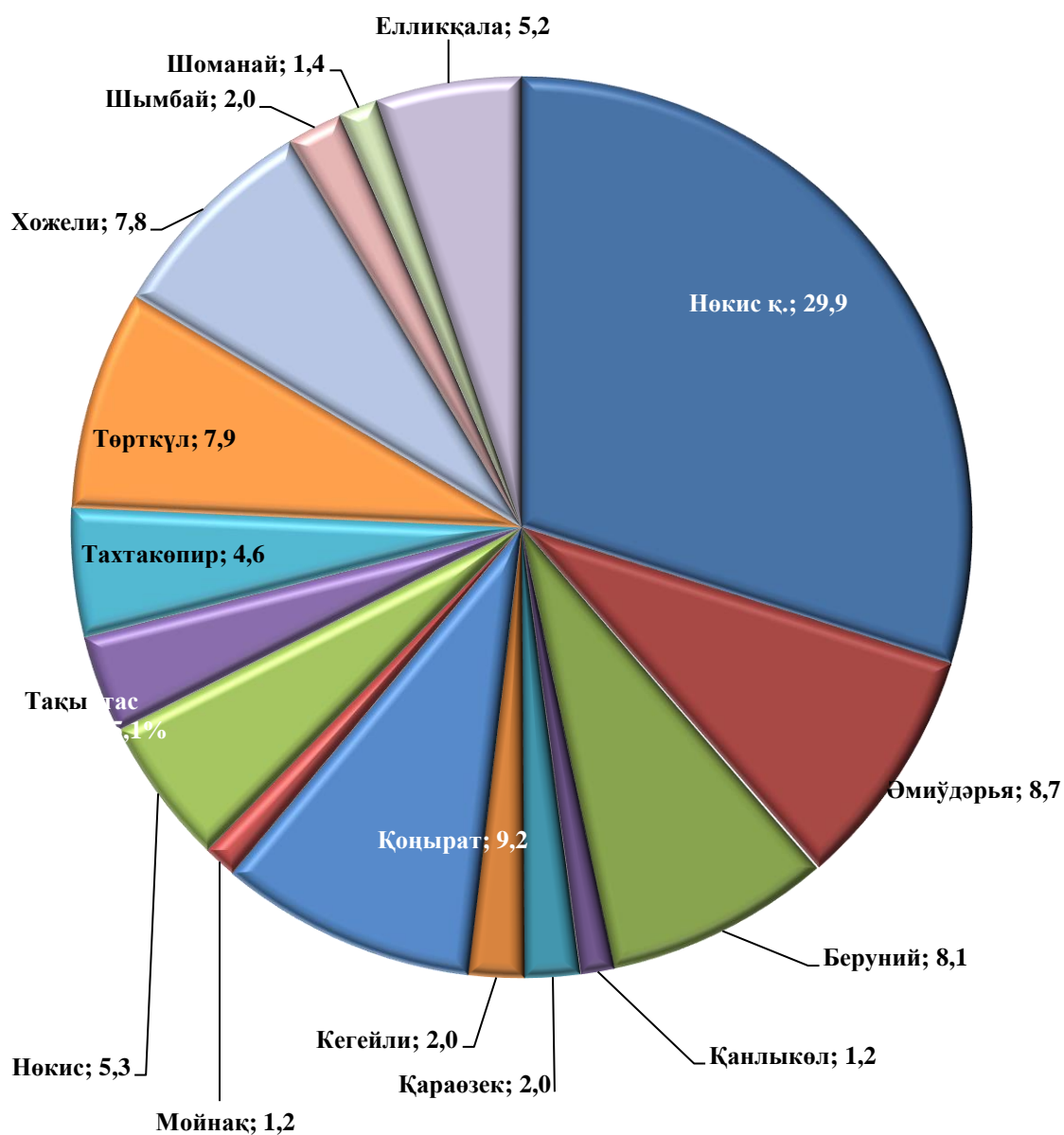
■ ири кәрханалар   ■ киши кәрханалар   ■ рәсмий емес сектор

Ири кәрханалар тәрәпинен орынланған қурылыс жұмыстарының жоқары көрсеткішлери Қоңырат (жәми қурылыс жұмыстары көлеміндеги үлеси 62,7%), Тақыятас (43,9%) районларына туўры келеди.

Есабат дәўиринде Қараөзек, Мойнақ, Нөкіс, Шымбай хәм Шоманай районларында қурылыс хызмети менен шуғулланыўшы ири кәрхана хәм шөлкемлер жоқ.

**Қала хәм районлар кесиминде қурылыс жұмыслары үлеси,
жәmine салыстырғанда % есабында**

Есабат дәўиринде қурылыс жұмысларын орынлаў көлеминде ең жоқары үлеси Нөкис қаласы (республика бойынша жәми қурылыс жұмыслары көлеминиң 29,9 %), Хожели (7,8%), хәм Төрткүл (7,9%) районларына туўры келеди.